

Gemeenschappelijke verklaring
van religies en levensbeschouwingen
in Nederland

<http://www.invrijheidverbonden.nl/>

IN VRIJHEID VERBONDEN
Ontmoeting van religies en levensbeschouwingen - Samen leven in wederzijds respect

Deze, vanuit met name humanistische en maçonnieke kring
gestimuleerde, activiteit vindt nog steeds plaats.

Achtergrond

Nederland is een bijzonder land. Het verkreeg zijn onafhankelijkheid en werd een republiek door verzet tegen een absoluut Koning. Het kreeg en hield een Koning toen elders republieken werden gevestigd. Dat koningschap is nauw verbonden met de Nederlandse samenleving en haar geschiedenis. Die samenwerking kenmerkt zich traditioneel door verscheidenheid. Waar de ruimte in Nederland beperkt is, komt het aan op creativiteit, bundeling van krachten en bereidheid de verschillende beelden en kleuren een plaats te geven. De verscheidenheid biedt daarmee kansen.

Nederland is een land van bijzondere ontmoetingen; niet alleen ontmoetingen tussen mensen maar ook ontmoetingen tussen religies, levensbeschouwingen, verschillende identiteiten, kunstuitingen, oude en nieuwe tradities, stad en platteland, de werkelijkheid van verleden en heden.

Bijeenkomst 15 december 2005

Op 15 december 2005 heeft op initiatief van het Nationaal Comité Zilveren Regeringsjubileum Koningin Beatrix in de Dom in Utrecht een bijzondere bijeenkomst plaats gevonden van de religieuze en levensbeschouwelijke gemeenschappen in Nederland: 'In vrijheid verbonden. Eenheid in verscheidenheid.' Deze bijeenkomst werd bijgewoond door 700 genodigden. Hare Majesteit de Koningin was eregast. De hoofdspreker prof. dr. James Kennedy, hoogleraar Moderne Geschiedenis aan de Vrije Universiteit van Amsterdam, hield een betoog over de Nederlandse historische ontwikkelingen ten aanzien van omgaan met religieuze en levensbeschouwelijke diversiteit. Het muziekstuk 'Vrede leven' was speciaal ter gelegenheid van deze bijeenkomst gecomponeerd door de heer Henk Alkema. De samenkomst heeft mensen geïnspireerd tot een onderstreping en versterking van de inzet om, ondanks de onderlinge religieuze en levensbeschouwelijke verschillen, in verbondenheid samen te leven.

[Lees meer...](#) scroll door naar beneden 1

Unie van Utrecht

De Unie van Utrecht is een op 23 januari 1579 getekende overeenkomst tussen de gewesten Holland, Zeeland, Utrecht, Gelre en de Friesche Ommelanden. Later sloten ook het gewest Overijssel, Landschap Drenthe en Heerlijkheid Friesland en de steden Groningen, Venlo, Zutphen, Breda, Antwerpen, Mechelen, Brugge, Brussel, Lier en Leperen zich bij de Unie aan. Opvallend is dat in Brabant de steden 's-Hertogenbosch en Leuven zich niet aansloten bij de Unie van Utrecht.

De Unie van Utrecht was een verbond van de Noordelijke Nederlanden binnen de Pacificatie van Gent, als reactie op de Unie van Atrecht.

[Lees meer...](#) scroll door naar beneden 2

Tweeluik religie en publiek domein

In maart 2009 verscheen de publicatie: Tweeluik religie en publiek domein (VNG). De publicatie geeft handvatten voor gemeenten.

[Bekijk de publicatie](#) scroll door naar beneden 3

Lees meer 1.

Achtergrond

Nederland is een bijzonder land. Het verkreeg zijn onafhankelijkheid en werd een republiek door verzet tegen een absoluut Koning. Het kreeg en hield een Koning toen elders republieken werden gevestigd. Dat koningschap is nauw verbonden met de Nederlandse samenleving en haar geschiedenis. Die samenwerking kenmerkt zich traditioneel door verscheidenheid. Waar de ruimte in Nederland beperkt is, komt het aan op creativiteit, bundeling van krachten en bereidheid de verschillende beelden en kleuren een plaats te geven. De verscheidenheid biedt daarmee kansen.

Nederland is een land van bijzondere ontmoetingen; niet alleen ontmoetingen tussen mensen maar ook ontmoetingen tussen religies, levensbeschouwingen, verschillende identiteiten, kunstuitingen, oude en nieuwe tradities, stad en platteland, de werkelijkheid van verleden en heden.

Bijeenkomst 15 december 2005

Op 15 december 2005 heeft op initiatief van het Nationaal Comité Zilveren Regeringsjubileum Koningin Beatrix in de Dom in Utrecht een bijzondere bijeenkomst plaats gevonden van de religieuze en levensbeschouwelijke gemeenschappen in Nederland: 'In vrijheid verbonden. Eenheid in verscheidenheid.' Deze bijeenkomst werd bijgewoond door 700 genodigden. Hare Majesteit de Koningin was eregast. De hoofdspreker prof. dr. James Kennedy, hoogleraar Moderne Geschiedenis aan de Vrije Universiteit van Amsterdam, hield een betoog over de Nederlandse historische ontwikkelingen ten aanzien van omgaan met religieuze en levensbeschouwelijke diversiteit. Het muziekstuk 'Vrede leven' was speciaal ter gelegenheid van deze bijeenkomst gecomponeerd door de heer Henk Alkema. De samenkomst heeft mensen geïnspireerd tot een onderstreping en versterking van de inzet om, ondanks de onderlinge religieuze en levensbeschouwelijke verschillen, in verbondenheid samen te leven.

Bijeenkomst 23 januari 2007

Op dinsdag 23 januari 2007 heeft, opnieuw in aanwezigheid van Hare Majesteit de Koningin, een vervolg van deze bijeenkomst plaatsgevonden in de Aula van het Academiegebouw van de Universiteit Utrecht. Ongeveer 200 mensen afkomstig uit uiteenlopende religieuze en levensbeschouwelijke tradities, hebben elkaar wederom 'in vrijheid verbonden' ontmoet. Met deze tweede ontmoeting is uitdrukking gegeven aan de wens en het vermogen om samen te leven in wederzijds respect.

23 januari is in dit opzicht een betekenisvolle dag omdat in 1579 op diezelfde datum en locatie "een eeuwig verbond van eenheid" in de Nederlanden werd gesloten: de Unie van Utrecht. Hierin is voor het eerst officieel verklaard "dat alle burgers vrij zijn om hun eigen geloof te belijden en dat de overheid niemand voor dat geloof ter verantwoording mag roepen of vervolgen." Hiermee is de basis voor vreedzaam samenleven in ons land gelegd.

Het samenzijn op 23 januari 2007 heeft tot doel het proces van ontmoeten dat tijdens de bijeenkomst 'In vrijheid verbonden. Eenheid in verscheidenheid' in de Dom in Utrecht op 15 december 2005 is gestart, voort te zetten en te versterken. Het thema 'In vrijheid verbonden; samen leven in wederzijds respect', staat centraal. Het belang van wederzijds respect wordt over het algemeen door een ieder onderschreven maar de dagelijkse praktijk is weerbarstig. Bronnen van respect zijn aanwezig bij alle religieuze en levensbeschouwelijke gemeenschappen in Nederland en noodzakelijk voor het gevoel van 'in vrijheid verbonden' te zijn, het gesprek met elkaar en de verdieping van de onderlinge solidariteit vanuit de rijkdom van de uiteenlopende tradities en overtuigingen. De heer Ahmed Aboutaleb, wethouder van de gemeente Amsterdam, heeft als spreker deze bronnen onderzocht en zijn visie hierop gegeven. Voorts is tijdens de bijeenkomst in woord en muziek uitdrukking gegeven aan de uiteenlopende religieuze en levensbeschouwelijke overtuigingen. Vertegenwoordigers van de zes religieuze en levensbeschouwelijke gemeenschappen in Nederland hebben de gemeenschappelijke verklaring ondertekend en aan Hare Majesteit de Koningin aangeboden.

Lees meer 2.

Unie van Utrecht

De Unie van Utrecht is een op 23 januari 1579 getekende overeenkomst tussen de gewesten Holland, Zeeland, Utrecht, Gelre en de Friesche Ommelanden. Later sloten ook het gewest Overijssel, Landschap Drenthe en Heerlijkheid Friesland en de steden Groningen, Venlo, Zutphen, Breda, Antwerpen, Mechelen, Brugge, Brussel, Lier en leperen zich bij de Unie aan. Opvallend is dat in Brabant de steden 's-Hertogenbosch en Leuven zich niet aansloten bij de Unie van Utrecht.

De Unie van Utrecht was een verbond van de Noordelijke Nederlanden binnen de Pacificatie van Gent, als reactie op de Unie van Atrecht.

Bij de Unie van Utrecht werd onder andere het

volgende vastgelegd:

- Naar buiten toe zouden de aangesloten gewesten opereren alsof ze één gewest waren; in het binnenland hield ieder gewest zijn eigen privileges;
- Er kwam een gemeenschappelijk leger. Ook de dienstplicht werd geregeld;
- De gewesten zouden elkaar bijstaan in de strijd;
- Er werd in Holland en Zeeland persoonlijke vrijheid van godsdienst ingesteld. De overige steden en gewesten kregen de vrijheid om een eigen beleid op het gebied van godsdienst te voeren. Expliciet werd aangegeven dat goedwillende steden en gewesten die katholiek wensten te blijven, niet van deelname aan de Unie waren uitgesloten.
- Verder bevatte de overeenkomst bepalingen over welke besluiten unaniem en welke bij meerderheid genomen moesten worden, de positie van de stadhouder en hoe met potentiële meningsverschillen omgegaan moest worden.

De Unie van Utrecht kan, samen met de Pacificatie van Gent, het Plakkaat van Verlaetinghe (1581) en de Vrede van Munster (1648), gezien worden als de 'grondwet' van de Republiek.

Van de Republiek kan echter pas gesproken worden na het vertrek van landsheer Leicester in 1588.

Lees meer 2.

Klik [HIER](#) voor de Word bijlage

Bekijk de verklaring

Gemeenschappelijke verklaring van religieuze en levensbeschouwelijke gemeenschappen in Nederland

Preambule

De Nederlandse samenleving is de eeuwen door een smeltkroes geweest van volkeren en culturen. Mensen met verschillende religieuze overtuigingen en levensbeschouwingen hebben er, soms met vallen en opstaan, in wederzijds respect leren samenleven. Vluchtelingen en migranten uit de hele wereld hebben hier hun toevlucht gevonden en zijn in vrijheid als burgers verbonden geraakt met hen die hier al eerder woonden.

Op 23 januari 1579 sloten de noordelijke gewesten van de Republiek der Nederlanden te Utrecht “een eeuwig verbond van eenheid”¹ op basis van vrijheid van godsdienst en respect voor ieders levensovertuiging. Steden uit de zuidelijke gewesten sloten zich spoedig daarna bij deze “Unie van Utrecht” aan. Ze verklaarden in artikel 13 van deze Unie “dat alle burgers vrij zijn om hun eigen geloof te belijden en dat de overheid niemand voor dat geloof ter verantwoording mag roepen of vervolgen.”

Dit grondrecht van vrijheid van godsdienst en het inzicht dat de overheid niet mag treden in de geloofs- of levensovertuiging van haar burgers zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en vormen de basis voor vreedzaam samenleven. In artikel 18 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties uit 1948 is dit grondrecht nader omschreven:

“Een ieder heeft recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst; dit recht omvat tevens de vrijheid om van godsdienst of overtuiging te veranderen, alsmede de vrijheid hetzij alleen, hetzij met anderen zowel in het openbaar als in zijn particuliere leven zijn godsdienst of overtuiging te belijden door het onderwijzen ervan, door de praktische toepassing, door eredienst en de inachtneming van geboden en voorschriften.”

Als vertegenwoordigers van religieuze en levensbeschouwelijke gemeenschappen in Nederland
verklaren wij gezamenlijk

1.

dat wij dit grondrecht van de vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst onderschrijven en willen uitdragen;

2.

dat wij ervan overtuigd zijn dat geen enkele religie of levensbeschouwing mag aanzetten tot, dreigen met of toepassen van geweld of discriminatie jegens andersdenkenden;

3.

dat niemand tot het belijden van geloofs- of levensovertuigingen mag worden gedwongen;

4.

dat wij vanuit respect voor elkaar het doelbewust kwetsen en kleineren van andersdenkenden afwijzen;
Wij delen met elkaar, vanuit de bronnen van ons geloof en vanuit de idealen van de humaniteit, de overtuiging van de unieke waardigheid van de menselijke persoon, de integriteit, de onschendbaarheid en de beschermwaardigheid van alle mensen, het belang van de bevordering van gelijke bestaansmogelijkheden en de gelijkwaardigheid van alle mensen.

Wij voelen ons, als burgers en bewoners van Nederland, in vrijheid met elkaar verbonden.

Wij zetten ons in om in verbondenheid met elkaar in gesprek te blijven met respect voor de vrijheid van ieders geloofs- of levensovertuiging en culturele traditie.

Wij bieden onze rijkdom in overtuigingen en tradities aan ter verdieping en versterking van de solidariteit in de Nederlandse samenleving.

Wij roepen allen die in Nederland woonachtig zijn op om zich bij deze verklaring aan te sluiten.

Ondertekend te Utrecht, 23 januari 2007 (voor een volledige lijst van ondertekenaars [KLIK HIER](#)):

- Pandit drs. D. Shrimiesier
- *Sanatan Dharma*
Reverend Jiun Hogen
- *Roshi International Zen Center Noorder Poort*
Hoofdrabbin B. Jacobs
- *Interprovinciaal Opperrabbinaat*
Kardinaal A. Simonis
- *voorzitter van de Rooms-Katholieke Bisschoppenconferentie*
Imam O. Pakoz
- *Milli Görüs Noord Nederland*
L. de Waal
- *voorzitter van de Humanistische Alliantie*
drs. H.J. Bakker
- *voorzitter Stuurgroep 'In vrijheid verbonden'*
Pandit dr. A. Bierdja
- *Arya Samaaj*
Reverend Thich Thong Tri
- *Monnik Stichting Vietnamese Boeddhistische Samenwerking in Nederland*
Rabbin M. ten Brink
- *Liberaal Joodse Gemeente Amsterdam*
Imam A. Zanzen
- *Nederlandse Moslim Raad*
B. Elkerbout
- *vice-voorzitter van het Humanistisch Verbond*
Dominee J. G. Heetderks
- *preses van de Synode van de Protestantse Kerk in Nederland*

U kunt op onderstaande toespraken/video's klikken om deze te openen en/of op te slaan.

Toespraken

15 december 2005:

- Video

- [Toespraak Yvonne Timmerman-Buck \(3 minuten\)](#) 🎥
- [Toespraak James Kennedy \(16 minuten\)](#) 🎥

- Toespraken

- [Toespraak Yvonne Timmerman-Buck](#) 📄
- [Toespraak James Kennedy](#) 📄

23 januari 2007

- Toespraken

- [Toespraak Annie Brouwer-Korf](#) 📄
- [Toespraak Ahmed Aboutaleb](#) 📄

April 2008

- [Bronnen van Respect - H.M. Vroom - april 2008](#) 📄

